

Risba je daleč najstarejša oblika likovnega dela. Z njo se srečamo že v prazgodovinskih jamah in jo nato spremljamo praktično skozi vsa obdobja likovne umetnosti. Če odmislimo njene začetke, je dolgo veljala zgolj kot osnutek in študija za večja dela v vseh umetnostnih strokah. Materiali za podlago so se spreminjali in menjavali, kot najbolj pogosti in uporabni so se izkazali papirus, pergament in nazadnje seveda papir. Prav tako so se menjavala tudi risala, a večino uporabljamo še danes: oglje, kreda, pero in svinčnik. Prenašanje oblik iz narave ali domišljije je gibalno človeškega razvoja vse od paleolitika dalje. V likovni umetnosti je prostoročna risba, ki ohranja prepoznaven avtorjev podpis, zato posebno negovana, zlasti na risarskih šolah in akademijah. Na naših tleh so med najstarejšimi ohranjenimi zabeležene risbe iz Valvasorjeve grafične zbirke. Najizrazitejši preobrat v zgodovini risbe se je zgodil v 19. stoletju. Čvrsto strukturo klasicistične kompozicije so zamenjali osebni pogled in intimna notranja doživetja. Risba postane izraz notranjega razpoloženja. V 20. stoletju so se risbi kot samostojni likovni zvrsti posvečala najvidnejša imena slovenske likovne umetnosti; od Božidarja Jakca, Karle Bulovec, Jakoba Savinška pa do

modernistov Gabrijela Stupice, Marija Preglja, Janeza Bernika, Andreja Jemca in še bi lahko naštevali.

Stevan Djukić je tako nadaljevalec slovenske risarske tradicije. Še posebej se je posvetil portretu, ki ima pri nas dolgo tradicijo. Z njim so se namreč ukvarjali najkvalitetnejši slovenski umetniki. Stevan si je izbral, lahko rečem, enkratne motive, portrete slovenskih alpinistov, plezalcev in gornikov, kar je izjema in enkratno ne samo v slovenskem okolju, ampak tudi širše. Veliko večino jih je osebno poznal, nekaterih med njimi tudi ne. Ne glede na to zrejo v nas s svojo pričevalnostjo in dokumentarnostjo, umetnik se zazre v njihovo duševnost in nam jih predstavi s svojim brezhibnim obvladovanjem risarske tehnike. Njegova črta, potegnjena s svinčnikom (ustvarja pravzaprav samo z njim), ne pušča nobenega dvoma. Potegnjena je velikopotezno in natančno, živo in tudi podrobno. Bogata umetniška in dokumentarna zapuščina nekega obdobja.

Aleš Stopar

Stevan Djukić, rojen 31. oktobra 1953 v Indjiji v Vojvodini (Srbija), je leta 1971 v Novem Sadu diplomiral na Primenjeni umetnosti v razredu prof. mag. Ankice Oprešnik. Po njenem priporočilu je za vojvodinske muzeje kot risar keramike skupaj z ameriškimi arheologi delal pri izkopavanju rimskega mesta Sirmiuma (Sremska Mitrovica), Gomolave (Hrtkovci) in Lepenskega vira (Djerdap). Svoje oljne slike je razstavljal z mag. Jovanom Sivačkijem, prof. risanja in slikanja na Akademiji za likovno umetnost Beograd, z akademskim umetnikom Slobodanom Šijanom (danes režiser), s Slobodanom Radivojevićem in drugimi tedanjimi jugoslovanskimi umetniki. V Sloveniji se dolga leta ni ukvarjal z likovnim ustvarjanjem, šele po letu 2006 je nadaljeval s slikanjem z olji, v zadnjih letih pa se je posvetil predvsem risanju portretov.

Slovenske gore so ga očarale takoj ob prihodu s širokih vojvodinskih ravnin. Sprva je v hribe zahajal kot pohodnik, leta 1983 pa se je vključil v alpinistični odsek PD Matica Celje. Že leta 1982 je opravil izpit za markacista v Mozirju (evidenčna številka 22) in vrsto let sodeloval v akcijah vzdrževanja, čiščenja in označevanja poti v Kamniško-Savinjskih Alpah.

Razstave oljnih slik in portretov:

Sombor (1973), Apatin (1973), Apatin (1974), Beograd (1974), Rajlovac (1975), Novi Sad (1975), Senta (1975), Sonta pri Apatinu (1975), Celje, Portreti alpinistov savinjske regije (2012), Celje, Portreti in doprsni kip Alfreda Nobela, Solčava, Portreti alpinistov savinjske regije (2012), Celje, Galerija sv. Jožefa (2014), Solčava, Kulturni center Rinka (2014), Gevgelija, Galerija Amam (2014)

Zgodovinski pregled slovenskih alpinistov avtor predstavlja na svojstven način, z likovno upodobitvijo legend slovenskega alpinizma. Zamisel o upodobitvi slovenskih alpinistov se je porodila že v času, ko je avtor risal portrete alpinistov savinjske regije. Prvotno zbirko alpinistov je v zadnjem letu razširil z upodobitvami alpinistov z območja Gorenjske in drugih delov Slovenije, s tujimi alpinisti, ki so sodelovali na slovenskih in mednarodnih odpravah, v zbirki so tudi nekateri možje, ki so se v zgodovini zavzemali za razvoj gornišstva, pa jim takrat čas ni bil naklonjen. Posebej je počaščen, da lahko zbirko predstavi v Mojstrani, v hramu slovenskega planinstva in gornišstva, v okolju, iz katerega izhajajo številna slovita alpinistična imena.

Stevan Djukić, Brodarjeva 18, Celje
+386 40 795 869
stevan.djukic500@gmail.com

Likovna razstava STEVAN DJUKIĆ – STIV IZ OČI V OČI Z LEGENDAMI portreti slovenskih alpinistov

Slovenski planinski muzej, Triglavska cesta 49, Mojstrana
25. november 2016 – 15. januar 2017

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Portretiranci: Janko Ažman, Stane Belak, Evgenija Benedetič, Filip Bence, Jože Bornšek, Janez Bošnjak, Ines Božič Skok, Stipe Božič, Drago Bregar, Marjeta Brežnik, Janez Brojan ml., Alojz Cajzek, Marija Cankar, Slavko Cankar, Zlata Centrih, Franc Čanžek, Tomo Česen, Jože Čop, Dragica Črepinšek, Janez Črepinšek, Mira Marko Debelak, Ciril Debeljak, Cveta Debeljak, Tina di Batista, Janez Dovžan, Zvonko Drobnič, Nadja Fajdiga, Polda Felicijan, Marija Frantar, Slavko Frantar, Karel Geršak, Dušan Glažar, Alenka Goleš, Dušan Golob, Lojze Golob, Dušan Gradišnik, Viki Grošelj, Ančka Haudej, Franc Herle, Lidija Honzak, Franci Horvat, Andreja Hrastnik Knez, Carmen Hriberšek, Tomaž Humar, Iztok Ivakič, Avgust Jagrič, Pavla Jesih, Matic Jošt, Silvester Jošt, Ludvik Juvan, Silvo Karo, Franček Knez, Ivan Kotnik, Milena Kovač, Pavle Kozjek, Luka Kranjc, Aleš Kunaver, Vlasta Kunaver, Marko Lesjak, Marjana Lihteneker, Luka Lindič, Janez Lončar, Ante Mahkota, Marjan Manfreda, Meta Meh, Reinhold

Messner, Tine Mihelič, Klavdij Mlekuž, Andrej Palir, Franc Pepevnik, Marina Pepevnik, Ivan Plaznik, Alenka Posedel, Miha Potočnik, Franc Povše, Polona Povše, Marjan Prelog, Marko Prezelj, Darja Primc, Mišo Primc, Andrej Primožič, Sandra Primožič, Boris Rajšter, Ivo Reya, Marjan Rihtar, Niko Rožanski, Franci Savenc, Tone Sazonov, Bojana Slapnik, Jana Slapnik, Matjaž Slapnik, Smiljan Smodiš, Miha Smolej, Aleš Stopar, Slavko Svetičič, Marjana Šah Štrok, Rok Šisernik, Tone Škarja, Bojan Šrot, Srečko Šrot, Sašo Štiglic, Mija Štorgelj, Irena Turk, Robi Tržan, Andrej Štremfelj, Marija Štremfelj, Mira Uršič Zorič, Albin Volavšek, Mara Vehovec, Stojan Verdnik, Irena Vizjak, Milan Vizjak, Maksimiljana Vrenko, Gustl Vršnik, Nejc Zaplotnik, Jože Zupan.